

**EDAV ir EDAPP
bendra nuomonė 01/2023
dėl pasiūlymo dėl
Europos Parlamento ir Tarybos
reglamento, kuriuo nustatomos
papildomos procedūrinės
taisyklės,
susijusios su Reglamento (ES)
2016/679 vykdymo užtikrinimu**

Priimta 2023 m. rugsėjo 19 d.

Santrauka

2022 m. balandžio mėn. Europos duomenų apsaugos valdyba (EDAV) priėmė pareiškimą, kuriuo parodė, kad yra tvirtai įsipareigojusi siekti glaudaus tarpvalstybinio bendradarbiavimo. Nors EDAV ėmėsi svarbių veiksmų, kad paskatintų bendradarbiavimą ir spartų vykdymo užtikrinimą, tam tikros kliūtys turi būti šalinamos teisės aktų nuostatų derinimo būdu. Šiuo tikslu EDAV sudarė procedūrinių aspektų, kuriuos reikėtų toliau derinti, sąrašą (toliau – EDAV pageidavimų sąrašas), kuris 2022 m. spalio 10 d. buvo nusiųstas Europos Komisijai. Jame, be kita ko, minimas administracinių procedūrų šalių statusas ir teisės, procedūrų terminai, skundų priimtumo arba atmetimo reikalavimai, priežiūros institucijų tyrimo įgaliojimai ir praktinis bendradarbiavimo procedūros įgyvendinimas. 2023 m. liepos 4 d. Europos Komisija paskelbė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos papildomos procedūrinės taisyklės, susijusios su Reglamento (ES) 2016/679 vykdymo užtikrinimu (toliau – pasiūlymas), ir oficialiai konsultavosi su EDAV ir EDAPP pagal Reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsnio 2 dalį.

EDAV ir EDAPP labai palankiai vertina tai, kad pasiūlymu siekiama skatinti veiksmingą duomenų apsaugos taisyklių vykdymo užtikrinimą ir todėl ketinama įgyvendinti daugelį EDAV pageidavimų sąraše pateiktų pasiūlymų. Juo siekiama papildyti Reglamentą (ES) Nr. 2016/679 (toliau – Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) patikslinant procedūrinės taisyklės, supaprastinant bendradarbiavimo ir ginčų sprendimo mechanizmus ir suderinant procedūrinės šalių, dėl kurių atliekamas tyrimas, ir skundų pateikėjų teises tarpvalstybinėse bylose. **Siekiant toliau didinti BDAR vykdymo užtikrinimo veiksmingumą ir nuoseklumą, labai svarbu laiku priimti šį būsimą reglamentą ir atsižvelgti į EDAV ir EDAPP šioje bendroje nuomonėje pateiktas rekomendacijas.**

Apskritai EDAV ir EDAPP norėtų pabrėžti, kad siekiant veiksmingai užtikrinti BDAR vykdymą, be kita ko, taikant šį būsimą reglamentą, kuriuo nustatomi nauji procedūriniai etapai, dėl kurių gali padidėti dabartinis priežiūros institucijų darbo krūvis, reikės, kad tiek nacionalinėms priežiūros institucijoms, tiek EDAV būtų suteikta pakankamai išteklių.

Skundų priimtumas ir preliminarus tikrinimas

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 16 straipsnis teisės aktų leidėjams leidžia reguliuoti labai įvairius klausimus dėl horizontaliojo ir bendrojo šios nuostatos pobūdžio. Todėl tai gali apimti **informacijos, kurią turi pateikti skundo pateikėjas, derinimą, o tai yra sveikintina.** Tai palengvins skundų nagrinėjimą priežiūros institucijose. Tačiau tam tikri reikalavimai (t. y. tapatybės įrodymas, parašas ir telefono numeris) sudaro nereikalingų kliūčių skundo pateikėjams ir turėtų būti išbraukti iš pasiūlymo priede pateiktos skundo formos arba pažymėti kaip neprivalomi. Be to, gali būti, kad skundams būtų taikomi skirtingi informacijos reikalavimai, kad jie būtų laikomi priimtinais, priklausomai nuo to, ar konkretus skundas susijęs su tarpvalstybiniu duomenų tvarkymu, ar ne.

Nors pasiūlyme nustatyta, kad norint, kad skundas būtų priimtinas, skundo formoje pateikta informacija turi būti išsami, **EDAV ir EDAPP ragina teisės aktų leidėjus iki galo suderinti priimtumo reikalavimus, kad šalys netaikytų prieštarų priimtumo reikalavimų.** Be to, EDAV ir EDAPP palankiai vertina tai, kad numatytas konkretus laikotarpis skundo išsamumui ir priimtumui nustatyti, ir rekomenduoja numatyti galimybę jį pratęsti.

Bendroje nuomonėje taip pat raginama **reglamente patikslinti dabartines preliminarus tikrinimo nuostatas,** suteikiant priežiūros institucijoms aiškų teisinį pagrindą atlikti tyrimo veiksmus, skirtus preliminariai išvadai dėl

tarpvystybinio duomenų tvarkymo pobūdžio, atvejo vietinio pobūdžio ir priežiūros institucijų kompetencijos padaryti.

Bendradarbiavimo procedūra ir konsensuso siekimas

Kalbant apie bendradarbiavimo mechanizmą, palankiai vertintinas pasiūlyme išdėstytas požiūris, kad reikia stiprinti konsensuso siekimo procesą tiek dėl tyrimo apimties, tiek dėl jo rezultatų. Nauji formalūs procedūriniai etapai, pavyzdžiui, pagrindinių klausimų santraukos, kurią vadovaujanti priežiūros institucija pakankamai anksti turi pateikti susijusioms priežiūros institucijoms, gali paskatinti veiksmingesnį ir tvirtesnį bendradarbiavimą. Tačiau, kadangi šie etapai taikytini visiems BDAR 60 straipsnio atvejams, įskaitant daugumą nesudėtingų ir ginčų nekeliančių atvejų, priežiūros institucijų svarbu neapkrauti pernelyg didele našta ir todėl reikia suteikti galimybę vadovaujančiai priežiūros institucijai laikytis proporcingo požiūrio rengiant tokius dokumentus, atsižvelgiant į bylos sudėtingumą, kartu užtikrinant, kad prireikus susijusios priežiūros institucijos galėtų prašyti išsamesnės informacijos.

EDAV ir EDAPP palankiai vertina tai, kad pasiūlyme atsižvelgiama į EDAV pageidavimą dar labiau patikslinti BDAR numatyto dalijimosi informacija apimtį, turinį ir laiką. Konkrečiai šioje bendroje nuomonėje siūloma patikslinti „pagrindinių klausimų santraukos“ turinį, siekiant užtikrinti, kad vadovaujanti ir susijusi priežiūros institucijos vienodai suprastų atvejo struktūrą nuo pat pradžių ir per visą procedūrą.

Kad būtų lengviau pasiekti konsensuą ir vėliau procedūros metu nekiltų ginčų, EDAV ir EDAPP mano, kad **šalims, dėl kurių atliekamas tyrimas, skirtos „preliminarijos išvados“ ir „preliminari nuomonė“ dėl skundo atmetimo turėtų būti pateikiamos susijusioms priežiūros institucijoms prieš jas pateikiant šalims, dėl kurių atliekamas tyrimas, arba skundo pateikėjui, kaip ir „pagrindinių klausimų santrauka“.** Vadovaujanti priežiūros institucija turėtų būti įpareigota bendradarbiauti su susijusiomis priežiūros institucijomis remiantis jų pastabomis ir išspręsti bet kokį nesutarimą. Kilus nesutarimų dėl pagrindinių klausimų santraukos, šioje bendroje nuomonėje rekomenduojama nustatyti, kad teikti prašymą pagal BDAR 61 ir 62 straipsnius galima, o ne privaloma. Be to, **skubos procedūra ginčui dėl tyrimo apimties pagal pasiūlymo 10 straipsnio 4 dalį išspręsti turėtų būti pradėdama (galbūt susijusių priežiūros institucijų) tik tada, kai paaiškėja, kad pasiekti konsensuą neįmanoma.**

Kalbant apie **tinkamus ir pagrįstus prieštaravimus, kuriuos susijusios priežiūros institucijos gali pateikti dėl sprendimo projekto, pasiūlymo 18 straipsnio 1 dalyje tinkami ir pagrįsti prieštaravimai pagal BDAR apibrėžiami nepagrįstai siaurai.** EDAV ir EDAPP pabrėžia, kad susijusios priežiūros institucijos vis tiek turėtų turėti galimybę pateikti tinkamus ir pagrįstus prieštaravimus dėl tyrimo apimties, visų pirma tais atvejais, kai vadovaujanti priežiūros institucija nepriėmė skubaus privalomo sprendimo dėl tyrimo apimties pagal pasiūlymo 10 straipsnio 4 dalį arba jo nesilaikė. Be to, susijusios priežiūros institucijos turėtų turėti galimybę teikti tinkamus ir pagrįstus prieštaravimus dėl visų teisinių elementų ir nustatytų faktų ar bylos dokumentų. **EDAV ir EDAPP ragina teisės aktų leidėjus iš pasiūlymo išbraukti 18 straipsnį, nes priešingu atveju pasiekti konsensuą galutiniame bendradarbiavimo procedūros etape būtų labai sunku.**

Norint užtikrinti greitą ir veiksmingą vykdymą, reikėtų nustatyti griežtesnes tam tikrų procedūrinių etapų taisykles, įskaitant terminus. Apskritai EDAV ir EDAPP palankiai vertintų vienodesnį vadovaujančioms priežiūros institucijoms ir susijusioms priežiūros institucijoms taikomų procedūros terminų ir iniciatyvos teisių traktavimą. Visų pirma, turėtų būti nustatyta galimybė tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis pratęsti terminą pagrindinių klausimų santraukai ir preliminarioms išvadoms pateikti, taip pat galutiniam sprendimui priimti po to, kai buvo pasiektas konsensusas dėl peržiūrėto sprendimo projekto, arba klausimui EDAV perduoti, kad ginčas būtų sprendžiamas pagal BDAR 65 straipsnio 1 dalies a punktą.

EDAV ir EDAPP palankiai vertina tai, tiksliau apibrėžta teisė susipažinti su administracine byla. Būsimame reglamente būtų galima dar tiksliau apibrėžti tam tikrus elementus, visų pirma susijusius su administracinės bylos turiniu, teisės susipažinti su byla apimtimi, konfidencialumo deklaracija ir atskleistų dokumentų naudojimo ribojimu. Naujomis suderintomis nuostatomis taip pat neturėtų būti draudžiama priežiūros institucijoms dalytis konfidencialia informacija ir naudoti tokią informaciją vykdant savo įgaliojimus skirti baudas pagal BDAR.

Ginčų sprendimo ir skubos procedūros

Privalomi sprendimai pagal BDAR yra pagrindinė EDAV priemonė nuosekliam BDAR taikymui užtikrinti. Nors EDAV ir EDAPP palankiai vertina pasiūlyme išdėstyta požiūrį supaprastinti ginčų sprendimo procedūrą, reikėtų patikslinti ir pritaikyti į pasiūlymą įtrauktus naujus aspektus, atsižvelgiant į būtinybę laikytis BDAR nustatyto teisiškai privalomo sprendimo priėmimo termino. **EDAV ir EDAPP pateikia išsamias rekomendacijas, kaip aiškiau apibrėžti procedūrą,** įskaitant rekomendacijas dėl būtinybės paruošti vertimus (jei reikia) prieš prasidedant teisiniams terminams, dėl būtino EDAV sekretoriato atliekamo bylos patikrinimo EDAV pirmininko vardu ir dėl pateiktinų dokumentų.

Kalbant apie **skubos procedūros** taikymą pagal BDAR 66 straipsnio 2 dalį, **pasiūlymu nepagrįstai ribojama priimtų galutinių priemonių teritorinė taikymo sritis, aprėpiant tik priežiūros institucijas, prašančios skubiai pateikti nuomonę ar priimti sprendimą, valstybės narės teritoriją.** EDAV ir EDAPP ragina teisėkūros institucijas nurodyti, kad galutines priemones priima kompetentinga (-os) priežiūros institucija (-os) ir, kai tinkama, kad jų taikymo sritis būtų platesnė nei prašančiosios priežiūros institucijos teritorija. Skubus sprendimas ar nuomonė turėtų būti siunčiamas visoms susijusioms priežiūros institucijoms ir turi būti joms privalomas. EDAV ir EDAPP taip pat teikia rekomendacijas dėl taikytinų procedūrinių taisyklių patikslinimo.

Preliminarios išvados, preliminari nuomonė dėl skundų atmetimo ir teisės būti išklausytam

Kalbant apie šalių, dėl kurių atliekamas tyrimas, ir skundo pateikėjų procesines teises, pažymėtina, kad **EDAV ir EDAPP labai palankiai vertina jų teisių suderinimą.** Be to, reikėtų aiškiau apibrėžti sąsajas tarp šių dokumentų ir jų terminų: „pagrindinių klausimų santrauka“, „preliminari nuomonė“ dėl skundo atmetimo ir preliminarios išvados. Visų pirma, kalbant apie tyrimo šalims pateiktas preliminarias išvadas, EDAV ir EDAPP supranta, kad preliminariose išvadose padarytos išvados išlieka preliminarus pobūdžio, todėl sprendimo projektas, įskaitant faktines taisyklingas priemones, kurių imtasi, gali skirtis nuo preliminariose išvadose pateiktų išvadų, atsižvelgiant į tiriamųjų šalių pareikštas nuomones. Todėl jos, atsižvelgdamos į konkretų atvejį, teikia rekomendacijas, kad priežiūros institucijos šiuo atžvilgiu turėtų pakankamą veiksmų laisvę.

EDAV ir EDAPP taip pat palankiai vertina siūlomą reikalavimą pateikti skundo pateikėjams „preliminarią nuomonę“, kad skundas turėtų būti visiškai arba iš dalies atmestas. Vis dėlto, jei skundo pateikėjas nepateikia pastabų dėl šios preliminarios nuomonės, skundas neturėtų būti laikomas atsiimtu. Vadovaujanti priežiūros institucija turėtų parengti ir pateikti sprendimo projektą, nepriklausomai nuo to, ar skundo pateikėjas pateikė pastabų.

Dėl ginčų sprendimo proceso EDAV ir EDAPP mano, kad pasiūlyme numatytas pakeitimas, t. y. reikalavimas, kad EDAPP pirmininkas tam tikrais atvejais šalims, dėl kurių atliekamas tyrimas, ir skundo pateikėjui pateiktų „motyvus“, neatitinka vieno langelio sistemos struktūros, kurioje numatyta, kad vadovaujanti priežiūros institucija yra vienintelis duomenų valdytojo ir duomenų tvarkytojo pašnekovas. Pasiūlyme išdėstyta tvarka neatrodo būtina žvelgiant ir į dabartinę praktiką, kai šalys turi teisę priežiūros institucijoms pateikti savo nuomonę dėl visų elementų, kuriais EDAV gali remtis, prieš perduodant klausimą spręsti EDAV. Dabartinė tvarka suteikia geresnę galimybę EDAV tinkamai atsižvelgti į tokias nuomones ir priimti sprendimą per nustatytą terminą. Todėl

EDAV ir EDAPP ragina teisės aktų leidėjus išbraukti šį reikalavimą ir būsime reglamente išlaikyti dabartinę teisės būti išklausytam tvarką.

Veiksmingas nacionalinių priežiūros institucijų ir EDAPP bendradarbiavimas

Be to, pasiūlymu **laiku suteikiama galimybė pašalinti esamas praktines kliūtis, trukdančias veiksmingam nacionalinių priežiūros institucijų ir EDAPP bendradarbiavimui ir atvirkščiai**. Kad pašalintų šias kliūtis, teisės aktų leidėjai gali ir turėtų pasinaudoti SESV 16 straipsnio teisiniu pagrindu. Todėl bendroje nuomonėje rekomenduojama į būsimą reglamentą šiuo tikslu įtraukti konkrečią nuostatą, kuri padėtų skatinti veiksmingą ir efektyvų nacionalinių priežiūros institucijų ir EDAPP bendradarbiavimą.

Taikus susitarimas dėl skundo

Kalbant apie taikų susitarimą dėl skundo, EDAV ir EDAPP ragina teisės aktų leidėjus patikslinti ir papildyti nuostatą dėl taikaus susitarimo dėl skundo, kad ją būtų galima veiksmingai įgyvendinti, ypač valstybėse narėse, kurios šiuo metu neturi nacionalinių procedūrinių taikaus susitarimo dėl skundo taisyklių. Be to, reikėtų patikslinti atitinkamus priežiūros institucijų vaidmenis siekiant taikaus susitarimo, informuojant apie jį ir jį užbaigiant, taip pat sąveiką su BDAR bendradarbiavimo procedūra.

Nuostata dėl peržiūros

Galiausiai EDAV ir EDAPP rekomenduoja įtraukti peržiūros sąlygą, pagal kurią Europos Komisija, skelbdama BDAR vertinimo ir peržiūros ataskaitą pagal BDAR 97 straipsnį kartu turėtų paskelbti savo parengtą būsimo reglamento vertinimo ir peržiūros ataskaitą.